I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/1755,

6. oktoober 2021,

millega luuakse Brexitiga kohanemise reserv

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 175 kolmandat lõiku ja artikli 322 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ([2]),

võttes arvesse kontrollikoja arvamust ([3]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([4])

ning arvestades järgmist:

(1) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping ([5]) (edaspidi „väljaastumisleping“) jõustus 1. veebruaril 2020. Väljaastumislepingu artiklis 126 osutatud üleminekuperiood lõppes 31. detsembril 2020. Üleminekuperioodil alustasid liit ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik (edaspidi „Ühendkuningriik“) ametlikke läbirääkimisi tulevaste suhete üle.

(2) Pärast üleminekuperioodi lõppu on liidu ja Ühendkuningriigi vahelisse kaubandusse, piiriülestesse suhetesse ning isikute, teenuste ja kapitali vabasse liikumisse tekkinud tõkked saanud reaalsuseks, millel on ettevõtjatele, eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi „VKE“), ja nende töötajatele, samuti kohalikele kogukondadele, haldusasutustele ja kodanikele laialdased ja kaugeleulatuvad tagajärjed. Kuna need tagajärjed on vältimatud, tuleb neid võimalikult ulatuslikult leevendada ning sidusrühmad peavad seisma hea selle eest, et nad on nendeks valmis.

(3) Liit on võtnud kohustuse leevendada Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsaid majanduslikke, sotsiaalseid, territoriaalseid ja asjakohasel juhul keskkonnaalaseid tagajärgi ning näidata üles solidaarsust kõigi liikmesriikidega, sealhulgas nende piirkondade ja kohalike kogukondade ning majandussektoritega, eelkõige nendega, keda selline erandlik olukord kõige ebasoodsamalt mõjutab.

([1]) ELT C 155, 30.4.2021, lk 52.
([2]) ELT C 175, 7.5.2021, lk 69.
([3]) ELT C 101, 23.3.2021, lk 1.
([4]) Euroopa Parlamendi 15. septembri 2021. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 28. septembri 2021. aasta seisukoht.
([5]) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (ELT L 29, 31.1.2020, lk 7).

(4) Liit on pühendunud ka kalavarude säästvale majandamisele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1380/2013 ([6]) kehtestatud ühise kalanduspoliitika eesmärkidega, sealhulgas põhimõttega saavutada kõigi kalavarude maksimaalne kestlik saagikus vastavalt parimatele kättesaadavatele teaduslikele nõuannetele, lõpetada ülepüük, taastada püütavate liikide populatsioonid ja kaitsta merekeskkonda, nagu on ette nähtud ka rahvusvahelistes kohustustes.

(5) Tuleks luua Brexitiga kohanemise reserv (edaspidi „reserv“), et aidata võidelda Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsate tagajärgede vastu liikmesriikides, piirkondades ja sektorites, eelkõige nendes, mida väljaastumine kõige enam mõjutab, ja seeläbi leevendada sellega seotud negatiivset mõju majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele. Reservist peaks täielikult või osaliselt katma liikmesriikide ametiasutustel tekkinud ja nende kantud lisakulud, mis on seotud konkreetselt nende tagajärgede leevendamiseks võetud meetmetega. Käesolevas määruses määratletud vaatlusperioodi, mille alusel määratakse kindlaks kulude rahastamiskõlblikkus, tuleks kohaldada liikmesriikides riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ametiasutuste poolt tehtud maksete suhtes, sealhulgas maksete suhtes, mis on võetud meetmete eest tehtud avaliku või erasektori üksustele. Võttes arvesse seda, kui tähtis on kalandussektor teatavates liikmesriikides, on asjakohane eraldada teatav osa reservi vahenditest kohalikele ja piirkondlikele rannikukogukondadele sihtotstarbelise toetuse andmiseks.

(6) Kui liikmesriigid otsustavad toetada töökohtade säilitamise ja loomise meetmeid, peaksid nad eesmärgiks seadma kvaliteetsed töökohad.

(7) Reservi eesmärkide poole tuleks püüelda kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 11 sätestatud kestliku arengu edendamise eesmärgiga, võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepet ([7]) (edaspidi „Pariisi kokkulepe“), mille liit kiitis heaks 5. oktoobril 2016, ([8]) ja olulise kahju ärahoidmise põhimõtet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 ([9]) artikli 17 tähenduses, Euroopa rohelist kokkulepet, digitaalarengu tegevuskava, samuti partnerluse põhimõtet ja Euroopa sotsiaalõiguste samba raames kindlaks määratud põhimõtteid, sealhulgas reservile omast ebavõrdsuse kaotamisele ning soolise võrdõiguslikkuse ja soolõime edendamisele kaasaaitamist, tagades põhiõiguste austamise.

(8) Selleks et võidelda Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsate tagajärgede vastu, peaksid liikmesriigid toetusmeetmete kavandamisel ja reservist rahalise toetuse eraldamisel toetama väljaastumisest ebasoodsalt mõjutatud era- ja avaliku sektori üksusi, sealhulgas VKEsid ja nende töötajaid, samuti füüsilisest isikust ettevõtjaid, sest nad seisavad nüüd silmitsi kaubavoogude tõketega, rohkemate haldus- ja tollimenetlustega ning suurema regulatiivse ja finantskoormusega, sealhulgas koostöö ja teabevahetuse häiretega. Seepärast on asjakohane esitada mittetäielik loetelu sellist liiki meetmetest, mis kõige tõenäolisemalt aitavad kõnealust eesmärki saavutada.

(9) Võttes arvesse, kui tähtis on võidelda kliimamuutuste vastu kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kokkulepet ja saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid, peaksid liidu fondid ja programmid aitama kaasa kliimameetmete peavoolustamisele ja üldise eesmärgi – tagada 30 % liidu eelarve kuludest kliimaeesmärkide toetamiseks – saavutamisele. Ka reserv peaks aitama kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele iga liikmesriigi spetsiifiliste vajaduste ja prioriteetide kohaselt. Komisjon peaks hindama kliimaalast panust reservi rakendamise lõpparuandes esitatava teabe alusel.

(10) On oluline määrata selgelt kindlaks kõik see, mis jäetakse reservist antavast toetusest välja. Lisaks Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest kasu saavate üksuste, sealhulgas finantssektori üksuste, väljajätmisele, tuleks reservist antavast toetusest välja jätta ka käibemaks, kuna see kujutab endast liikmesriigi tulu, mis korvab sellega seotud kulud liikmesriigi eelarvele. Kooskõlas ühtekuuluvuspoliitika üldise lähenemisviisiga tuleks reservist antavast toetusest välja jätta ka niisugused kulud, mis on seotud üleviimisega või mis on vastuolus kohaldatava liidu või liikmesriigi õigusega.

(11) Halduskoormuse vähendamiseks võib tehnilist abi, mida antakse reservi haldamiseks, seireks, kontrollimiseks ja auditeerimiseks ning reserviga seotud teavituseks ja teabevahetuseks, rakendada ühtse määra alusel, mis põhineb komisjoni poolt heaks kiidetud rahastamiskõlblike kulude summal. Tehnilist abi võib kasutada selleks, et aidata kohalikel, piirkondlikel ja riigi ametiasutustel rakendada reservi, et aidata eelkõige VKEdel, kellel ei ole oma suuruse tõttu vahendeid ega teadmisi, tulla toime suurenenud halduskoormuse ja -kuludega, mis on seotud Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega.

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

([7]) ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

([8]) Nõukogu 5. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1841 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 282, 19.10.2016, lk 1).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

(12) Selleks et võtta arvesse mõju, mida Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega kaasnevad ebasoodsad majanduslikud, sotsiaalsed, territoriaalsed ja asjakohasel juhul keskkonnaalased tagajärjed avaldavad liikmesriikidele ja nende majandusele, ning asjakohasel juhul meetmeid, mille liikmesriigid on võtnud enne üleminekuperioodi lõppu väljaastumisega tõenäoliselt kaasneva negatiivse mõju leevendamiseks, peaks vaatlusperiood algama 1. jaanuaril 2020 ja kestma neli aastat.

(13) Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule hinnangu, milles analüüsitakse Ühendkuningriigi liidust väljaastumise mõju liidu ettevõtjatele ja majandussektoritele, võttes seejuures arvesse valuutakursside kõikumise mõju kaubandusele.

(14) Vaja on täpsustada, et komisjon peaks täitma reservile eraldatud eelarvet koos liikmesriikidega eelarve jagatud täitmise korras Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ([10]) (edaspidi „finantsmäärus“) tähenduses. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks põhimõtted ja erikohustused, mida liikmesriigid peaksid järgima, eelkõige usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtted ning huvide konflikti puudumine.

(15) Liikmesriigid peaksid tagama, et reservi kasutatakse muude liidu fondidega ja programmidega koordineeritult, sealhulgas asjakohasel juhul asjaomaste kohalike ja piirkondlike ametiasutustega konsulteerides.

(16) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud horisontaalseid finantsreegleid. Nimetatud reeglid on sätestatud finantsmääruses ning nendega määratakse eelkõige kindlaks menetlus liidu eelarve kehtestamiseks ja selle täitmiseks ning nähakse ette finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud reeglid käsitlevad ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2020/2092 ([11]) kehtestatud üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks.

(17) Usaldusväärse finantsjuhtimise huvides tuleks sätestada erinormid, mis reguleerivad eelarvelisi kulukohustusi, makseid, järgmisse eelarveaastasse ülekandmisi ja reservist makstud vahendite tagasinõudmist. Järgides küll põhimõtet, et liidu eelarve kinnitatakse iga-aastaselt, peaks käesolev määrus reservi erakorralist ja erilist laadi arvestades kehtestama finantsmääruses sätestatud võimalustest suuremad võimalused kasutamata vahendite järgmisse eelarveaastasse ülekandmiseks, mis aitab suurendada reservi suutlikkust leevendada Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega liikmesriikidele, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, ja nende majandusele kaasnevaid ebasoodsaid tagajärgi.

(18) Selleks et võimaldada liikmesriikidel täiendavate vahendite kasutuselevõtmist ja tagada reservist toetatavate meetmete kiireks rakendamiseks piisav rahastus, tuleks märkimisväärne osa reservi vahenditest maksta välja eelmaksetena kolme osamaksena, mis tehakse 2021., 2022. ja 2023. aastal. Usaldusväärsele ja ametlikule statistikale tuginedes tuleks reservist vahendite eraldamise metoodikas võtta arvesse Ühendkuningriigi majandusvööndis toimuva kalapüügi olulisust, Ühendkuningriigiga toimuva kaubavahetuse tähtsust ning Ühendkuningriigiga naabrussuhete tähtsust merepiirialade ja nende kogukondade jaoks. Kuna Ühendkuningriigi liidust väljaastumine on ainulaadne sündmus ning Ühendkuningriigi ja liidu suhete põhiaspektide suhtes on valitsenud pärast üleminekuperioodi lõppu ebakindlus, on raske ette näha, millised on asjakohased meetmed, mida liikmesriigid peavad Ühendkuningriigi liidust väljaastumise mõju vastu võitlemiseks kiiresti võtma. Seetõttu on vaja tagada liikmesriikidele paindlikkus ja eelkõige võimaldada komisjonil võtta eelmaksete tegemiseks vastu rahastamisotsus, kohaldamata finantsmääruse artikli 110 lõikes 2 sätestatud nõuet esitada rahastatavate meetmete kirjeldus.

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

(19) Enne eelmaksete esimese osamakse tegemist peaksid liikmesriigid kahe kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist teatama komisjonile määratud asutuste ja eelmakse saava asutuse nimed ning kinnitama, et reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldused on koostatud.

(20) Selleks et tagada kõikide liikmesriikide võrdne kohtlemine, peaks reservist rahalise toetuse saamise taotluste esitamiseks kohalduma kõigile liikmesriikidele üks tähtaeg. Reservi eripära ja suhteliselt lühikese rakendusperioodi tõttu on põhjendatud kohandatud vaatlusperioodi kehtestamine ning seetõttu oleks liikmesriikide kohustus esitada igal aastal finantsmääruse artikli 63 lõigetes 5, 6 ja 7 nõutud dokumendid ebaproportsionaalne. Arvestades ka seda, et liidu eelarvele avalduvaid riske leevendatakse nõudega, mille kohaselt tuleb reservi jaoks kasutada usaldusväärset juhtimis- ja kontrollisüsteemi, mis on liikmesriikides juba olemas või tuleb kohasel juhul liikmesriikides luua, on põhjendatud teha erand liikmesriikide kohustusest esitada nõutud dokumendid iga aasta veebruariks või märtsiks. Selleks et komisjon saaks kontrollida, kas reservist antud rahalist toetust on kasutatud nõuetekohaselt, tuleks liikmesriikidelt samuti nõuda, et nad esitaksid koos reservist rahalise toetuse saamise taotlusega rakendusaruanded, mis sisaldavad üksikasjalikumat teavet rahastatud meetmete kohta ja kirjeldavad Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsaid tagajärgi ettevõtjate ja majandussektorite jaoks, raamatupidamise aastaaruande elemendid, lõplike auditiaruannete ja tehtud kontrollide kokkuvõtte, liidu vahendite haldaja kinnituse ja sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega.

(21) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ([12]) punktidele 22 ja 23 tuleks reservi hinnata teabe põhjal, mis on kogutud seirenormide alusel, vältides samal ajal eelkõige riigi, piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele langevat halduskoormust ja ülereguleerimist. Seirenormid peaksid asjakohasel juhul sisaldama ka mõõdetavaid näitajaid, mille alusel saab hinnata reservi mõju kohapeal.

(22) Selleks et tagada kõikide liikmesriikide võrdne kohtlemine ja reservist rahalise toetuse saamise taotluste hindamise ühtlus, peaks komisjon hindama taotlusi paketina. Komisjon peaks eelkõige analüüsima deklareeritud kulude rahastamiskõlblikkust ja täpsust, Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsate tagajärgede otsest seost võetud meetmetega ning abinõusid, mida asjaomane liikmesriik on tarvitusele võtnud topeltrahastamise vältimiseks. Komisjon peaks hindama rakendusaruande sisu proportsionaalselt, võttes arvesse reservist rahalise toetuse saamise taotluses esitatud kogukulu. Pärast reservist rahalise toetuse saamise taotluste hindamist peaks komisjon tasaarvestama tehtud eelmaksed, nõudma kasutamata summad tagasi ja otsustama, kas teha esialgse eraldise piires makseid. Võttes arvesse eeldatava majandusšoki ulatust, tuleks esialgsest eraldisest kasutamata jäänud summad teha kättesaadavaks liikmesriikidele, kelle heakskiidetud kogusumma on suurem kui nende esialgne eraldis.

(23) Kuna reserv ja selle eesmärgid on erandlikud ja spetsiifilised, peaks komisjon abistama liikmesriike, et aidata neil määrata kindlaks Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsate tagajärgede vastu võitlemise meetmed, sealhulgas seoses sellega, kuidas hinnata, kas kulud on väljaastumisega otseselt seotud.

(24) Selleks et tagada nõuetekohane eelarve jagatud täitmine, peaksid liikmesriigid looma reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi. Iga liikmesriik peaks määrama reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse või kui see on liikmesriigi põhiseadusliku raamistiku kohaselt nõutav, siis asutused, ja eraldi sõltumatu auditeerimisasutuse ning teavitama neist komisjoni. Liikmesriigid peaksid saama kasutada asjakohasel territoriaalsel tasandil olemasolevaid määratud asutusi ning juhtimis- ja kontrollisüsteeme, mis on loodud ühtekuuluvuspoliitika või nõukogu määrusega (EÜ) nr 2012/2002 ([13]) loodud Euroopa Liidu Solidaarsusfondi vahendite rakendamiseks. Vaja on täpsustada liikmesriikide vastutus ja sätestada määratud asutustele erinõuded.

([12]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

([13]) Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3).

(25) Liidu eelarve kaitse tõhustamiseks peaks komisjon tegema kättesaadavaks integreeritud ja koostalitlusvõimelise teabe- ja seiresüsteemi, sealhulgas ühtse andmekogumis- ja riskihindamisvahendi, et tagada juurdepääs asjaomastele andmetele ja neid analüüsida, ning innustama seda süsteemi kasutama, pidades silmas üldist kohaldamist liikmesriikides.

(26) Halduskoormuse vähendamiseks võivad liikmesriigid hüvitada reservist rahalise toetuse saajatele kulusid lihtsustatud kuluvõimaluse alusel, kasutades näiteks ühtseid määrasid, kindlasummalisi makseid või ühikuhindasid juhul, kui need on tegelike kulude usaldusväärseks näitajaks.

(27) Finantsmääruse, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 883/2013 ([14]) ning nõukogu määruste (EÜ, Euratom) nr 2988/95, ([15]) (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ([16]) ja (EL) 2017/1939 ([17]) kohaselt tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, sealhulgas meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise, sealhulgas kelmuste ja pettuste ärahoidmist, avastamist, kõrvaldamist ja uurimist, kaotatud, alusetult makstud või ebaõigesti kasutatud summade sissenõudmist ning asjakohasel juhul halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige on Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) vastavalt määrustele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL, Euratom) nr 883/2013 õigus korraldada haldusjuurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud kelmust, pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Euroopa Prokuratuuril on määruse (EL) 2017/1939 kohaselt asjakohasel juhul õigus uurida liidu finantshuve kahjustavad kuritegusid, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371, ([18]) ja esitada süüdistusi. Vastavalt finantsmäärusele peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel igakülgset koostööd, andma komisjonile, OLAFile, kontrollikojale ja tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide suhtes kooskõlas määrusega (EL) 2017/1939 asjakohasel juhul Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused.

(28) Selleks et leevendada negatiivset mõju ettevõtjatele ja majandussektoritele ning hoida ära halduslike kitsaskohtade teket, peaksid liikmesriigid ja piirkonnad keskenduma oma teabekampaaniates sellele, et suurendada teadlikkust reservist antavast liidu osalusest ja teavitada sellest üldsust, kuna teabevahetus ning läbipaistvuse ja nähtavuse suurendamise meetmed on olulised selleks, et muuta liidu tegevus liikmesriikides kohapeal nähtavaks. Need meetmed peaksid põhinema täpsel ja ajakohastatud teabel.

(29) Reservist antava liidu osaluse kasutamise läbipaistvuse suurendamiseks peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele reservi rakendamise kohta lõpparuande.

(30) Selleks et tagada ühetaolised tingimused igale liikmesriigile kättesaadavate rahaliste vahendite kindlaksmääramiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused.

(31) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ([19]) artikliga 42 ning ta esitas arvamuse 14. aprillil 2021.

([14]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

([15]) Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

([16]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

([17]) Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

([18]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

([19]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

(32) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt säilitada majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus ning teha liikmesriikidele kättesaadavaks solidaarsuse tagamise vahend, et aidata neil tegeleda Ühendkuningriigi liidust väljaastumise mõjuga, mis avaldub küll liidule tervikuna, kuid on eri piirkondades ja sektorites erineva ulatusega, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(33) Arvestades ülekaalukat vajadust võidelda viivitamatult Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega kaasnevate ebasoodsate majanduslike, sotsiaalsete, territoriaalsete ja asjakohasel juhul keskkonnaalaste tagajärgedega liikmesriikides, sealhulgas nende piirkondades ja kohalikes kogukondades ning sektorites, eelkõige neis, keda väljaastumine kõige ebasoodsamalt mõjutab, ning leevendada sellega seotud negatiivset mõju majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, peaks käesolev määrus jõustuma kiireloomulisena järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega luuakse Brexitiga kohanemise reserv (edaspidi „reserv“).

2. Käesolevas määruses sätestatakse reservi eesmärgid, selle vahendid, liidu rahastamise vormid ning selle rakendamist käsitlevad normid, sealhulgas kulude rahastamiskõlblikkuse, juhtimise ja kontrolli ning finantsjuhtimise kohta.

Artikkel 2

Eesmärgid

1. Reservist antakse toetust, et võidelda Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsate majanduslike, sotsiaalsete, territoriaalsete ja asjakohasel juhul keskkonnaalaste tagajärgede vastu liikmesriikides, sealhulgas nende piirkondades ja kohalikes kogukondades, ning sektorites, eelkõige neis, mida väljaastumine kõige ebasoodsamalt mõjutab, ning leevendada sellega seotud negatiivset mõju majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele.

2. Reservi eesmärkide poole püüeldakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 11 sätestatud kestliku arengu edendamise eesmärgiga, võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke, Pariisi kokkulepet ja olulise kahju ärahoidmise põhimõtet.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „vaatlusperiood“ – finantsmääruse artikli 63 lõike 5 punktis a osutatud vaatlusperiood, mis kestab 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2023;

2) „kohaldatav õigus“ – liidu õigus ja selle kohaldamisega seotud liikmesriigi õigus;

3) „õigusnormide rikkumine“ – kohaldatava õiguse rikkumine, mis tuleneb reservist antava rahalise toetuse rakendamisega seotud avaliku või erasektori üksuse, sealhulgas liikmesriigi ametiasutuste tegevusest või tegevusetusest, mis on kahjustanud või oleks võinud kahjustada liidu eelarvet sellest põhjendamatu kulutuse debiteerimise tõttu;

4) „süstemaatiline õigusnormide rikkumine“ – õigusnormide rikkumine, mis võib olla korduvat laadi ja võib suure tõenäosusega toimuda sarnast liiki meetmete puhul;

5) „koguvead“ – prognoositavate juhuslike vigade ja, kui see on asjakohane, piiritlemata süsteemsete vigade ja korrigeerimata anomaalsete vigade summa;

6) „koguveamäär“ – koguvead jagatuna auditikogumiga;

7) „jääkvigade määr“ – koguvead, millest on lahutatud liikmesriigi kohaldatud finantskorrektsioonid eesmärgiga vähendada sõltumatu auditeerimisasutuse tuvastatud riske, jagatuna reservist rahalise toetuse saamise taotluses deklareeritavate kuludega;

8) „üleviimine“ – sama või sarnase tegevuse või selle osa ümberpaigutamine komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ([20]) artikli 2 punkti 61a tähenduses;

9) „eristaatusega territooriumid“ – käesoleva määruse kontekstis asjakohasel juhul Briti ülemereterritooriumid ja Briti krooni sõltkonnad.

Artikkel 4

Reservi geograafiline kaetus ja vahendid

1. Reservist võivad toetust saada kõik liikmesriigid.

2. Reservi vahendite kogusumma on jooksevhindades 5 470 435 000 eurot.

3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud vahendid eraldatakse esialgu vastavalt I lisas sätestatud metoodikale nii kulukohustuste kui ka maksete assigneeringutena. Vahendid tehakse kättesaadavaks järgmiselt:

a) eelmaksed tehakse kättesaadavaks jooksevhindades kogusummas 4 321 749 000 eurot ning makstakse vastavalt artiklile 9 välja kolme osamaksena: 2021. aastal 1 697 933 000 eurot, 2022. aastal 1 298 919 000 eurot ja 2023. aastal 1 324 897 000 eurot;

([20]) Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

b) ülejäänud esialgu eraldatud summa, mille suurus on jooksevhindades 1 148 686 000 eurot, tehakse kättesaadavaks 2025. aastal vastavalt artiklile 12.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud summasid käsitatakse eelmaksetena finantsmääruse artikli 115 lõike 2 punkti b alapunkti i tähenduses.

4. Liikmesriigid, kelle esialgne eraldis reservi vahenditest hõlmab summat, mis ületab 10 miljonit eurot, mis määratakse kindlaks Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kalaga seotud teguri põhjal, kulutavad vähemalt 50 % sellest summast või 7 % neile esialgu eraldatud summast, olenevalt sellest, kumb on väiksem, meetmetele, millega toetatakse kohalikke ja piirkondlikke rannikukogukondi, sealhulgas kalandussektorit, eelkõige väikesemahulise rannapüügi sektorit, mis sõltub püügitegevusest.

Kui esialgset eraldist ei kasutata täielikult ära, vähendatakse proportsionaalselt summasid, mis tuleb kulutada esimeses lõigus osutatud eesmärgil.

Kui summat, mis tuleb kulutada kohalike ja piirkondlike rannikukogukondade toetamisele, ei kasutata sel eesmärgil täielikult ära, arvatakse heakskiidetud kogusumma arvutamisel maha 50 % kasutamata summast.

Artikli 12 lõike 2 punktis a osutatud heakskiidetud rahastamiskõlblike kulude summa raames täpsustatakse asjakohasel juhul kohalike ja piirkondlike rannikukogukondade toetamiseks ette nähtud heakskiidetud kulude summa.

Kooskõlas II lisaga esitatakse reservist rahalise toetuse saamise taotluses nende kulude jaotus, mis on tekkinud ja kantud seoses meetmetega, millega toetatakse kohalikke ja piirkondlikke rannikukogukondi.

5. Komisjon määrab rakendusaktiga kindlaks igale liikmesriigile eraldatavad esialgsed summad I lisas sätestatud kriteeriumide alusel. Nimetatud rakendusaktis sätestatakse ka minimaalne rahasumma, mida kulutatakse vastavalt lõikele 4.

II PEATÜKK

Rahastamiskõlblikkus, tehniline abi ja toetusest väljajätmine

Artikkel 5

Rahastamiskõlblikkus

1. Reservist antava rahalise toetusega toetatakse üksnes neid meetmeid, mida liikmesriigid on võtnud, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, konkreetselt artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks ning mis võivad hõlmata eelkõige järgmist:

a) meetmed, millega toetatakse Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest ebasoodsalt mõjutatud era- ja avaliku sektori ettevõtjaid, eelkõige VKEsid, füüsilisest isikust ettevõtjaid, kohalikke kogukondi ja organisatsioone;

b) meetmed Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest kõige ebasoodsamalt mõjutatud majandussektorite toetamiseks;

c) meetmed, millega toetatakse ettevõtjaid, piirkondlikke ja kohalikke kogukondi ja organisatsioone, sealhulgas väikesemahulise rannapüügiga tegelejaid, kes sõltuvad püügitegevusest Ühendkuningriigi vetes, eristaatusega territooriumide vetes ja rannikuäärsete riikidega sõlmitud kalanduskokkulepetega hõlmatud vetes, kus liidu kalalaevastike kalapüügivõimalused on Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tõttu vähenenud;

d) meetmed, millega toetatakse töökohtade loomist ja kaitsmist, sealhulgas rohelisi töökohtasid, lühendatud tööaja kavasid, ümberõpet ja koolitust Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest kõige ebasoodsamalt mõjutatud sektorites;

e) meetmed, millega tagatakse piiri-, tolli-, sanitaar- ja fütosanitaar-, turva- ja kalanduskontroll ning kaudsete maksude kogumine, sealhulgas lisapersonal ja selle koolitamine ning taristu;

f) meetmed, mis hõlbustavad toodete sertifitseerimise ja lubade andmise korra toimimist, aitavad täita asutamisnõudeid, hõlbustavad märgistamist ja tähistamist, näiteks ohutus-, tervise- ja keskkonnastandardite puhul, ning on abiks vastastikuse tunnustamise vallas;

g) teabevahetuse, teavitus- ja teadlikkuse suurendamise meetmed, millega teavitatakse kodanikke ja ettevõtjaid muutustest nende õigustes ja kohustustes, mida Ühendkuningriigi liidust väljaastumine kaasa toob;

h) meetmed, mille eesmärk on taasintegreerida Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tagajärjel Ühendkuningriigist lahkunud liidu kodanikke ja liidu territooriumil elamise õigust omavaid isikuid.

2. Kulud on reservist rahalise toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud, kui need on tekkinud liikmesriikide ametiasutustel ja on nende poolt kantud riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil, hõlmates ka makseid avaliku või erasektori üksustele, vaatlusperioodi jooksul seoses asjaomases liikmesriigis või asjaomase liikmesriigi kasuks võetud meetmetega.

3. Toetusmeetmete kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse Ühendkuningriigi liidust väljaastumise erisugust mõju erinevatele piirkondadele ja kohalikele kogukondadele ning suunavad reservist antava rahalise toetuse väljaastumisest kõige ebasoodsamalt mõjutatud piirkondadele ja kohalikele kogukondadele, võttes arvesse partnerluse põhimõtet ning ergutades mitmetasandilist dialoogi kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ning kogukondadega väljaastumisest kõige ebasoodsamalt mõjutatud piirkondades ja sektorites, ning sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga, kui see on asjakohane, ning tehes seda kooskõlas oma institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga.

4. Kalandusvaldkonna toetusmeetmete kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse ühise kalanduspoliitika eesmärke, tagades, et need meetmed aitavad kaasa kalavarude säästvale majandamisele, ning püüavad toetada kalureid, keda Ühendkuningriigi liidust väljaastumine kõige ebasoodsamalt mõjutab, sealhulgas väikesemahulise rannapüügi valdkonnas.

5. Lõikes 1 osutatud meetmed peavad olema kooskõlas kohaldatava õigusega.

6. Lõike 1 kohaselt rahastamiskõlblikud meetmed võivad saada toetust muudest liidu fondidest ja programmidest, tingimusel et sellise toetusega ei kaeta ühtesid ja samu kulusid.

7. Liikmesriik maksab tagasi reservist saadud toetuse meetme jaoks, mis hõlmab taristuinvesteeringut või tootlikku investeeringut, kui viie aasta jooksul pärast toetusesaajale lõppmakse tegemist või, kui see on kohaldatav, riigiabi reeglites kehtestatud aja jooksul toimub seoses kõnealuse meetmega mõni alljärgnev sündmus:

a) tootmistegevuse lõpetamine või üleviimine väljapoole seda liikmesriiki, kus see reservist rahalist toetust sai;

b) selline muutus taristuüksuse omandisuhetes, mis annab ettevõttele või avaliku sektori asutusele põhjendamatu eelise;

c) oluline muutus selle iseloomus, eesmärkides või rakendustingimustes, mille tulemusena kahjustataks selle algseid eesmärke.

Liikmesriik võib lühendada esimeses lõigus sätestatud tähtaega kolme aastani, kui tegu on VKEde investeeringute või nende loodud töökohtade säilitamisega.

Käesolevat lõiget ei kohaldata meetme suhtes, mille korral tootmistegevus on lõpetamisel pankroti tõttu, mis ei ole seotud pettusega.

Artikkel 6

Tehniline abi

1. Igale liikmesriigile reservist antavast rahalisest toetusest makstakse 2,5 % tehnilise abina, mis on ette nähtud reservi haldamiseks, seireks, kontrollimiseks ja auditeerimiseks ning reserviga seotud teavituseks ja teabevahetuseks, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, kui see on asjakohane.

2. Tehnilise abi suurus arvutatakse ühtse määra alusel, mis saadakse artikli 12 lõike 2 punktis a osutatud komisjoni heaks kiidetud rahastamiskõlblike kulude summa suhtes teguri 25/975 kohaldamisel.

Artikkel 7

Toetusest väljajätmine

Reservist antavast toetusest ei kaeta käibemaksu ega artikli 3 punktis 8 määratletud üleviimise kulusid.

III PEATÜKK

Finantsjuhtimine

Artikkel 8

Liidu rahastamise rakendamine ja vormid

1. Liikmesriigile reservist antavat rahalist toetust rakendatakse eelarve jagatud täitmise korras kooskõlas finantsmääruse artikliga 63.

2. Liikmesriigid kasutavad reservist saadavat rahalist toetust artiklis 5 osutatud meetmete rakendamiseks, et pakkuda tagastamatus vormis antavat toetust. Liidu osalust makstakse liikmesriikide ametiasutuste võetud meetmetega seoses tegelikult tekkinud ja kantud rahastamiskõlblike kulude, mis hõlmavad ka makseid avaliku ja erasektori üksustele, hüvitamise vormis või tehnilise abi puhul ühtse määra alusel toimuva rahastamisena.

3. Käesoleva määruse kohased kulukohustused ja maksed sõltuvad rahaliste vahendite kättesaadavusest.

4. Erandina finantsmääruse artikli 63 lõigetest 5, 6 ja 7 esitatakse nimetatud sätetes osutatud dokumendid üks kord vastavalt käesoleva määruse artiklile 10.

5. Erandina finantsmääruse artiklist 12 kantakse käesoleva määruse kohased kasutamata kulukohustuste ja maksete assigneeringud automaatselt üle järgmisse eelarveaastasse ja neid võib kasutada kuni 31. detsembrini 2026. Ülekantud assigneeringud kasutatakse ära järgmisel eelarveaastal esmajärjekorras.

Artikkel 9

Eelmaksed

1. Kui komisjon on saanud käesoleva määruse artikli 14 lõike 1 punktis d nõutud teabe, sätestab ta rakendusaktiga käesoleva määruse artikli 4 lõike 3 punktis a osutatud vahendite jaotuse liikmesriikide kaupa. Kõnealune rakendusakt on rahastamisotsus finantsmääruse artikli 110 lõike 1 tähenduses ja juriidiline kohustus kõnealuse määruse tähenduses. Erandina finantsmääruse artikli 110 lõikest 2 ei sisalda rahastamisotsus rahastatavate meetmete kirjeldust.

2. Komisjon määrab liidu eelarvekohustused iga liikmesriigi puhul iga-aastaste osamaksetena ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2023.

Erandina finantsmääruse artikli 111 lõikest 2 võetakse esimese osamakse eelarvelised kulukohustused pärast seda, kui komisjon on võtnud vastu rakendusakti, mis kujutab endast juriidilist kohustust.

3. Komisjon teeb eelmaksete 2021. aasta osamakse 30 päeva jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusakti vastuvõtmise kuupäeva. Eelmaksete 2022. aasta osamakse teeb komisjon 30. aprilliks 2022 ja 2023. aasta osamakse 30. aprilliks 2023. Eelmaksed tasaarvestatakse kooskõlas artikliga 12.

4. Eelmaksetena eraldatud, kuid välja maksmata summad kantakse üle ja neid kasutatakse kooskõlas artikli 12 lõikega 6 lisamaksete tegemiseks.

Artikkel 10

Reservist rahalise toetuse saamise taotluste esitamine

1. Iga liikmesriik esitab reservist rahalise toetuse saamise taotluse komisjonile 30. septembriks 2024. Komisjon hindab liikmesriikide taotlusi ja teeb kindlaks, kas liikmesriikidele tuleb välja maksta ülejäänud esialgse eraldise summa ja lisasummad või tuleb liikmesriikidelt teatud summad tagasi nõuda vastavalt artiklile 12.

2. Kui liikmesriik ei esita 30. septembriks 2024 reservist rahalise toetuse saamise taotlust, nõuab komisjon tagasi kogu kõnealusele liikmesriigile eelmaksena makstud summa.

Artikkel 11

Reservist rahalise toetuse saamise taotluse sisu

1. Reservist rahalise toetuse saamise taotlus koostatakse II lisas esitatud vormi kohaselt. Taotlus sisaldab teavet kogukulude kohta, mis on liikmesriikide ametiasutustel tekkinud ja mille nad on kandnud riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil, kaasa arvatud kulude territoriaalne jaotus NUTS 2. tasandi piirkondade vahel, kui see on asjakohane, ning võetud meetmete väljundnäitajate väärtusi. Taotlusele lisatakse finantsmääruse artikli 63 lõigetes 5, 6 ja 7 osutatud dokumendid ning rakendusaruanne.

2. Reservi rakendamise aruanne sisaldab järgmist:

a) Ühendkuningriigi liidust väljaastumise negatiivse majandusliku, sotsiaalse, territoriaalse ja asjakohasel juhul keskkonnaalase mõju kirjeldus, sealhulgas tehakse kindlaks väljaastumisest kõige ebasoodsamalt mõjutatud sektorid, piirkonnad, alad ja asjakohasel juhul kohalikud kogukonnad;

b) kirjeldus selle kohta, milliseid meetmeid võeti Ühendkuningriigi liidust väljaastumise ebasoodsate tagajärgede vastu võitlemiseks, mil määral need meetmed leevendasid punktis a osutatud piirkondlikku ja sektoritele avalduvat mõju ning kuidas neid meetmeid rakendati;

c) põhjendus, miks tekkinud ja kantud kulu on rahastamiskõlblik ning otseselt seotud Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega;

d) selliste abinõude kirjeldus, mis võeti tarvitusele topeltrahastamise ärahoidmiseks ja selleks, et tagada vastastikune täiendavus muude liidu rahastamisvahendite ja riikliku rahastamisega;

e) kirjeldus selle kohta, kuidas meetmed aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele.

3. Finantsmääruse artikli 63 lõike 5 punktis b osutatud kokkuvõte peab sisaldama komisjonile esitatud reservist rahalise toetuse saamise taotluses kajastatud kulude koguveamäära ja parandusmeetmete võtmise tulemusena saadud jääkvigade määra.

Artikkel 12

Ülejäänud esialgse eraldise eelmaksete tasaarvestamine ja liikmesriikidele tasumisele kuuluvate lisasummade arvutamine

1. Komisjon hindab artiklis 11 osutatud taotlust ja veendub, et taotlus on täielik, täpne ja tõene. Liikmesriigile reservist tasumisele kuuluva rahalise toetuse arvutamisel arvab komisjon liidu rahastatavatest kuludest välja kulud, mis on seotud meetmetega, mida võeti või mille jaoks tehti väljamakseid kohaldatavat õigust rikkudes.

2. Hindamise põhjal määrab komisjon rakendusaktiga kindlaks järgmise:

a) heakskiidetud rahastamiskõlblike kulude summa;

b) tehnilise abi summa, mis on arvutatud artikli 6 lõike 2 kohaselt;

c) punktides a ja b osutatud summade summa (edaspidi „heakskiidetud kogusumma“);

d) kas liikmesriigile tuleb kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 maksta artikli 4 lõike 5 kohase rakendusaktiga esialgu eraldatud summa (edaspidi „esialgne eraldis“) või tuleb teatavad summad kooskõlas käesoleva artikli lõikega 6 tagasi nõuda.

3. Kui heakskiidetud kogusumma ületab tasutud eelmakse summat, kuulub kõnealusele liikmesriigile tasumisele summa artikli 4 lõike 3 punktis b osutatud eraldisest, kuni täitub kõnealuse liikmesriigi esialgse eraldise summa.

4. Käesoleva artikli lõike 3 kohaselt tasumisele kuuluvate summade puhul on käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rakendusakt rahastamisotsus finantsmääruse artikli 110 lõike 1 tähenduses ja juriidiline kohustus kõnealuse määruse tähenduses.

5. Komisjon tasaarvestab eelmaksed ja maksab kõik liikmesriikidele tasumisele kuuluvad summad 30 päeva jooksul alates lõikes 2 osutatud rakendusakti vastuvõtmisest.

6. Komisjon teeb esialgsetest eraldistest kasutamata jäänud vahendid kättesaadavaks lisamaksetena, suurendades proportsionaalselt reservist antavat rahalist toetust liikmesriikidele, kelle heakskiidetud kogusumma ületab nende esialgset eraldist. Kasutamata vahendid koosnevad artikli 9 lõike 4 kohaselt üle kantud summadest, ülejäänud osast esialgsest eraldisest liikmesriigile, kelle heakskiidetud kogusumma on väiksem kui tema esialgne eraldis, ning käesoleva lõike teise lõigu kohaselt tagasi nõutud summadest.

Kui heakskiidetud kogusumma on väiksem kui asjaomasele liikmesriigile tehtud eelmakse, nõutakse vaheosa tagasi vastavalt finantsmäärusele. Tagasinõutud summasid käsitatakse kooskõlas finantsmääruse artikli 21 lõike 3 punktiga b sihtotstarbelise sisetuluna.

Kui kõigi nende liikmesriikide jaoks, kelle heakskiidetud kogusumma ületab nende esialgset eraldist, arvutatud lisasummad kokku on suuremad kui esimese lõigu kohaselt kättesaadavad vahendid, vähendatakse reservi rahalist toetust esialgseid eraldisi ületavate summade jaoks proportsionaalselt.

Kui lisamaksed liikmesriikidele, kelle heakskiidetud kogusumma ületab nende esialgset eraldist, on tehtud 100 % ulatuses, tagastatakse kõik ülejäänud summad liidu eelarvesse.

7. Komisjon kehtestab käesoleva artikli lõike 6 esimese lõigu kohaselt tasumisele kuuluvad lisasummad rakendusaktiga. Kõnealune rakendusakt on rahastamisotsus finantsmääruse artikli 110 lõike 1 tähenduses ja juriidiline kohustus kõnealuse määruse tähenduses. Komisjon maksab kõik tasumisele kuuluvad lisasummad 30 päeva jooksul alates kõnealuse rakendusakti vastuvõtmisest.

8. Enne lõigetes 2 ja 7 osutatud rakendusaktide vastuvõtmist teavitab komisjon asjaomast liikmesriiki oma hinnangust ja palub liikmesriigil esitada oma tähelepanekud kahe kuu jooksul pärast liikmesriigi hinnangust teavitamist.

Artikkel 13

Euro kasutamine

Kõik summad, mille liikmesriigid deklareerivad reservist rahalise toetuse saamise taotluses komisjonile, esitatakse eurodes. Liikmesriigid, kelle rahaühik ei ole euro, peavad reservist rahalise toetuse saamise taotluses esitatavad summad arvestama ümber eurodesse, kasutades komisjoni määratud igakuist raamatupidamise vahetuskurssi, mis kehtib kuul, mil kulud kantakse reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse või asutuste raamatupidamissüsteemi.

IV PEATÜKK

Reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemid

Artikkel 14

Juhtimine ja kontroll

1. Reservi rakendamisega seotud ülesandeid täites võtavad liikmesriigid liidu finantshuvide kaitsmiseks kõik vajalikud meetmed, sealhulgas seadusandlikud, regulatiivsed ja haldusmeetmed, tehes eelkõige järgmist:

a) määravad reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse või kui see on liikmesriigi põhiseadusliku raamistiku kohaselt nõutav, siis asutused, ja sõltumatu auditeerimisasutuse vastavalt finantsmääruse artikli 63 lõikele 3 ning teevad kõnealuste asutuste üle järelevalvet;

b) loovad kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega reservi jaoks juhtimis- ja kontrollisüsteemid ning tagavad nende süsteemide tulemusliku toimimise;

c) koostavad III lisas esitatud vormi kasutades reservi jaoks juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse, ajakohastavad seda ja teevad selle komisjonile nõudmise korral kättesaadavaks;

d) teatavad komisjonile hiljemalt 10. detsembriks 2021 määratud asutuse või asutuste ja eelmakse saava asutuse nimed ning kinnitavad, et reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldused on koostatud;

e) tagavad, et muude liidu fondide ja programmide raames toetatavaid kulusid ei lisata reservist antava toetuse hulka;

f) hoiavad ära, avastavad ja kõrvaldavad õigusnormide rikkumisi, kelmuseid ja pettusi ning hoiavad ära huvide konflikti; nimetatud meetmed hõlmavad teabe kogumist toetusesaajate tegelike kasu saavate omanike kohta kooskõlas III lisa punkti 4 alapunktiga a; selliste andmete kogumise ja töötlemisega seotud normid peavad vastama kohaldatavatele andmekaitsenormidele;

g) teevad koostööd komisjoni, OLAFi ja kontrollikojaga ning määruse (EL) 2017/1939 kohases tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide puhul Euroopa Prokuratuuriga.

Punktis f osutatud andmeid võivad kasutada ja neile juurdepääsu omada punktis a osutatud asutused, komisjon, OLAF, kontrollikoda ja määruse (EL) 2017/1939 kohases tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide puhul Euroopa Prokuratuur.

Liikmesriigid ja komisjon võivad töödelda isikuandmeid üksnes juhul, kui see on vajalik nende käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks, ning nad töötlevad isikuandmeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ([21]) või määrusega (EL) 2018/1725, olenevalt sellest, kumb on kohaldatav.

2. Lõike 1 punktide a ja b kohaldamisel võivad liikmesriigid kasutada asjakohase territoriaalse tasandi asutusi ning juhtimis- ja kontrollisüsteeme, mis on juba olemas ühtekuuluvuspoliitika vahendite või Euroopa Liidu Solidaarsusfondi rakendamiseks.

3. Reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutav asutus peab või vastutavad asutused peavad

a) tagama tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi toimimise;

b) kehtestama rahastatavate meetmete valimise kriteeriumid ja menetlused ning määrama kindlaks reservist rahalise toetuse saamise tingimused;

c) kontrollima, et reservist rahastatavaid meetmeid rakendatakse kooskõlas kohaldatava õiguse ja reservist rahalise toetuse saamise tingimustega ning et kulutused on tehtud kontrollitavate tõendavate dokumentide alusel;

d) kehtestama tulemuslikud meetmed, et vältida samade kulude topeltrahastamist reservist ja muudest liidu rahastamisallikatest;

e) tagama tagantjärele avaldamise kooskõlas finantsmääruse artikli 38 lõigetega 2–6;

f) kasutama raamatupidamissüsteemi, et salvestada ja säilitada elektrooniliselt andmed reservist antava rahalise toetusega kaetavate tekkinud kulude kohta, mis annavad õigeaegset, täpset, täielikku ja usaldusväärset teavet;

g) hoidma viie aasta jooksul pärast reservist rahalise toetuse saamise taotluse esitamise tähtaega kättesaadavana kõik tõendavad dokumendid, mis käsitlevad reservist antud rahalise toetusega kaetud kulusid, ning lisama selle kohustuse teiste reservi rakendamises osalevate üksustega sõlmitavatesse kokkulepetesse;

h) lõike 1 punkti f kohaldamisel koguma elektroonilises standardvormingus teavet, et vastavalt III lisale oleks võimalik teha kindlaks reservist rahalise toetuse saajad ja nende tegelikult kasu saavad omanikud.

4. Sõltumatu auditeerimisasutus auditeerib reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi ning rahastatud meetmeid, et anda komisjonile sõltumatu kindlus nimetatud süsteemi tulemusliku toimimise ning komisjonile esitatud raamatupidamise aastaaruannetega hõlmatud kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

Auditit tehakse kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega.

Rahastatud meetmete auditid tehakse kulude valimi põhjal. Valim peab olema representatiivne ja põhinema statistilistel valimi moodustamise meetoditel.

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Kui andmekogus on vähem kui 300 valimikontrolli ühikut, võib sõltumatu auditeerimisasutuse ametialasele arvamusele tuginedes kasutada mittestatistilist valimi moodustamise meetodit. Sellistel juhtudel peab valimi suurus olema piisav selleks, et sõltumatu auditeerimisasutus saaks koostada põhjendatud auditiarvamuse. Mittestatistiline valimi moodustamise meetod hõlmab vähemalt 10 % vaatlusperioodi andmekogumi valimikontrolli ühikutest, mis valitakse juhumeetodil.

5. Komisjon võib seoses reservist rahastatud meetmetega teha iga reservi rakendamises osaleva üksuse ruumides kohapealseid auditeid ning tal peab olema juurdepääs tõendavatele dokumentidele, mis käsitlevad reservist antud rahalise toetusega kaetavaid kulusid.

6. Komisjon pöörab erilist tähelepanu reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi loomisele juhul, kui liikmesriigid ei kasuta ühtekuuluvuspoliitika vahendite või Euroopa Liidu Solidaarsusfondi rakendamiseks määratud olemasolevaid asutusi. Kui tuvastatakse riskid, teeb komisjon hindamise, et tagada reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemuslik toimimine liidu finantshuvide kaitse tagamiseks. Komisjon teavitab asjaomast liikmesriiki oma esialgsetest järeldustest ja palub liikmesriigil esitada oma tähelepanekud kahe kuu jooksul pärast esialgsetest järeldustest teavitamist.

Artikkel 15

Finantskorrektsioonid

1. Liikmesriikide artikli 14 lõike 1 punkti f kohaselt tehtavad finantskorrektsioonid seisnevad reservist antud rahalise toetuse täielikus või osalises tühistamises. Liikmesriigid nõuavad tagasi kõik avastatud õigusnormide rikkumise tõttu kaotatud summad.

2. Komisjon võtab liidu finantshuvide kaitse tagamiseks asjakohaseid meetmeid, jättes käesoleva määruse artiklis 11 osutatud taotluses komisjonile esitatud õigusnormide rikkumisega seotud summad liidu rahastamisest välja ja nõudes alusetult makstud summad finantsmääruse artikli 101 kohaselt tagasi, kui õigusnormide rikkumine on tuvastatud.

3. Komisjon teeb finantskorrektsioone iga tuvastatud õigusnormide rikkumise juhtumi puhul eraldi, arvestades seejuures, kas rikkumine on süstemaatiline. Kui õigusnormidega vastuolus tehtud kulutuste summat ei ole võimalik täpselt kindlaks määrata või kui komisjon järeldab, et reservi juhtimis- ja kontrollisüsteem ei toimi kulude seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks tulemuslikult, kohaldab komisjon ühtse määraga või ekstrapoleeritud finantskorrektsiooni. Komisjon järgib proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse õigusnormide rikkumise laadi ja raskusastet ning selle finantsmõju liidu eelarvele.

4. Enne finantskorrektsioonide tegemist alusetult makstud summade tagasinõudmise kaudu teavitab komisjon asjaomast liikmesriiki oma hinnangust ja palub liikmesriigil esitada oma tähelepanekud kahe kuu jooksul pärast liikmesriigi hinnangust teavitamist.

V PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 16

Teavitamine ja teabevahetus

Liikmesriikide ja asjakohasel juhul nende piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ülesanne on jagada ja avaldada teavitus- ja teabevahetusmeetmete abil liidu kodanikele, sealhulgas reservist potentsiaalselt kasu saavatele isikutele, teavet reservist antava liidu osaluse rolli, tulemuste ja mõju kohta ning sellega seoses suurendada teadlikkust Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest tulenevatest muutustest.

Artikkel 17

Hindamine ja aruandlus

1. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu 2024. aasta juuniks käesoleva määruse rakendamise seisust, tuginedes kättesaadavale teabele.

2. Komisjon viib 30. juuniks 2027 läbi hindamise, et analüüsida reservi tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja liidu lisaväärtust. Komisjon võib kasutada kogu asjakohast teavet, mis on juba kättesaadav vastavalt finantsmääruse artiklile 128.

3. Komisjon esitab 30. juuniks 2028 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Euroopa Regioonide Komiteele aruande reservi rakendamise kohta.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 6. oktoober 2021

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*president*
D. M. SASSOLI	A. LOGAR

I LISA

ARTIKLI 4 LÕIKES 3 SÄTESTATUD RESERVI VAHENDITE ERALDAMISE METOODIKA

Reservi vahendid jaotatakse liikmesriikide vahel vastavalt järgmisele metoodikale.

1. Iga liikmesriigi osa reservi vahendites määratakse kindlaks Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kalaga seotud teguri, Ühendkuningriigiga toimuva kaubavahetusega seotud teguri ja Ühendkuningriigiga piirnevate merepiirialade rahvastikuga seotud teguri summana.

2. Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kalaga seotud tegurit kasutatakse 656 452 200 euro eraldamiseks. Ühendkuningriigiga toimuva kaubavahetusega seotud tegurit kasutatakse 4 540 461 050 euro eraldamiseks. Ühendkuningriigiga piirnevate merepiirialadega seotud tegurit kasutatakse 273 521 750 euro eraldamiseks. Kõik nimetatud summad on väljendatud jooksevhindades.

3. Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kalaga seotud tegur saadakse järgmiste kriteeriumide alusel ja järgmiste sammude abil:

   a) iga liikmesriigi osakaal Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kala koguväärtuses;

   b) neid osakaale suurendatakse nende liikmesriikide puhul, kelle kalandus on üle keskmise sõltuvuses Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kalast, ja vähendatakse nende liikmesriikide puhul, kelle sõltuvus on alla keskmise, järgmiselt:

      i) iga liikmesriigi puhul väljendatakse Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kala väärtust protsendina selle liikmesriigi püütud kala koguväärtusest kui indeksit liidu keskmisest („sõltuvusindeks“);

      ii) Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kala väärtuse esialgset osakaalu korrigeeritakse, korrutades selle liikmesriigi sõltuvusindeksiga, mis on läbi korrutatud kaaluteguriga 75 %;

      iii) need korrigeeritud osakaalud skaleeritakse ümber, et kõigi liikmesriikide osakaalude summa oleks 100 %.

4. Ühendkuningriigiga toimuva kaubavahetusega seotud tegur saadakse järgmiste sammude abil:

   a) iga liikmesriigi ja Ühendkuningriigi vahelist kaubavahetust väljendatakse osakaaluna liidu ja Ühendkuningriigi vahelises kaubavahetuses (kaubavahetus on kaupade ja teenuste impordi ja ekspordi summa);

   b) selleks et hinnata Ühendkuningriigiga toimuva kaubavoo suhtelist tähtsust iga liikmesriigi jaoks, väljendatakse nende kaubavoogude summat protsendina liikmesriigi sisemajanduse koguproduktist (SKP) ja seejärel kui indeksit liidu keskmisest („sõltuvusindeks“);

   c) Ühendkuningriigiga toimuva kaubavahetuse esialgset osakaalu korrigeeritakse, korrutades selle liikmesriigi sõltuvusindeksiga, mis on läbi korrutatud kaaluteguriga 75 %;

   d) need korrigeeritud osakaalud skaleeritakse ümber, et kõigi liikmesriikide osakaalude summa oleks 100 %;

   e) sel viisil saadud osakaale korrigeeritakse, jagades need liikmesriigi kogurahvatuluga elaniku kohta (ostujõu pariteedis), väljendatuna protsendina liidu keskmisest kogurahvatulust elaniku kohta (keskmist väljendatakse 100 % na);

   f) saadud osakaalud skaleeritakse ümber, et kõigi osakaalude summa oleks 100 %, samuti tagatakse, et ühegi liikmesriigi osakaal ei oleks suurem kui 25 % liidu kogusummast; ülemmäära kehtestamise tõttu maha arvatud vahendid jaotatakse teistele liikmesriikidele proportsionaalselt nende piiramata osakaaluga;

g) kui selle arvutuse tulemusel ületab eraldis 0,36 % liikmesriigi kogurahvatulust (mõõdetuna eurodes), on selle liikmesriigi eraldise ülempiir 0,36 % liikmesriigi kogurahvatulust; ülemmäära kehtestamise tõttu maha arvatud vahendid jaotatakse teistele liikmesriikidele proportsionaalselt nende piiramata osakaaluga;

h) kui punktis g osutatud arvutuse tulemusel on abi osakaal suurem kui 195 eurot elaniku kohta, on selle liikmesriigi eraldise ülempiiriks summa, mis vastab abi osakaalule 195 eurot elaniku kohta; ülemmäära kehtestamise tõttu maha arvatud vahendid jagatakse nende liikmesriikide vahel, kelle suhtes punkti g või h kohaseid ülemmäärasid ei kohaldata, proportsionaalselt nende osakaaluga, mis on arvutatud punkti g kohaselt.

5. Ühendkuningriigiga piirnevate merepiirialadega seotud teguri kindlakstegemiseks arvutatakse iga liikmesriigi osakaal Ühendkuningriigiga piirnevate merepiirialade kogurahvastikus. Ühendkuningriigiga piirnevad merepiirialad on piki rannikupiiri paiknevad NUTS 3. tasandi piirkonnad ja teised NUTS 3. tasandi piirkonnad, kus vähemalt pool rahvastikust elab kuni 25 km kaugusel nendest rannikupiiridest. Rannikupiir on määratletud kui rannikujoon, mis asub kõige rohkem 150 km kaugusel Ühendkuningriigi rannikust.

6. Reservi vahendite jaotuse arvutamisel lähtutakse järgmisest:

a) Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kala väärtuse puhul on vaatlusperiood 2015–2018;

b) Ühendkuningriigi majandusvööndis püütud kala väärtuse puhul osakaaluna liikmesriigi püütud kala koguväärtuses on vaatlusperiood 2015–2018;

c) kaubavahetuse puhul on vaatlusperiood 2017–2019;

d) kogurahvatulu puhul on vaatlusperiood 2017–2019;

e) elaniku kohta arvestatava kogurahvatulu puhul (ostujõu pariteedis) on vaatlusperiood 2016–2018;

f) SKP ja liikmesriikide kogurahvastiku puhul on vaatlusperiood 2017–2019;

g) NUTS 3. tasandi piirkondade rahvastiku puhul on vaatlusperiood 2017. aasta.

II LISA

Reservist rahalise toetuse saamise taotluse vorm, sealhulgas raamatupidamise aastaaruandega seotud elemendid

1.	Liikmesriik		
2.	Taotluse kuupäev		
3.	Esimeste kulude kuupäev	Tekkimise kuupäev	Maksmise kuupäev
4.	Viimaste kulude kuupäev	Tekkimise kuupäev	Maksmise kuupäev
5.	Saadud eelmakse summa (eurodes)		
6.	Reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutav asutus või asutused ([1]) Vastutav isik ja ametikoht Kontaktandmed		
7.	Sõltumatu auditeerimisasutus Vastutav isik ja ametikoht Kontaktandmed		
8.	Kui see on kohaldatav, siis asutus või asutused, kellele on ülesandeid delegeeritud		
9.	Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest mõjutatud piirkondade ja sektorite ning kehtestatud reageerimismeetmete lühikirjeldus		
10.	Mitmetasandilise dialoogi pidamise korral selle lühikirjeldus		
11.	Kogukulud, mis on tekkinud ja kantud enne mahaarvamisi		
12.	Liikmesriigi poolt maha arvatud summad ja mahaarvamise põhjused		
13.	Eelkõige mahaarvatud summadest (punkti 12 all) rahastatud meetmete kohta tehtud auditite tulemusel korrigeeritud summad		
14.	Reservist rahalise toetuse saamiseks esitatud kogukulud (eurodes) (14 = 11 – 12)		
15.	Omavääringus (kui on asjakohane)	Liikmesriigid, kelle rahaühik ei ole euro: palun arvestage kõik summad ümber eurodesse, kasutades komisjoni määratud igakuiseid raamatupidamise vahetuskursse, mis on avaldatud järgmisel aadressil: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-inforeuro_et	

16.	Komisjoni määratud igakuised raamatupidamise vahetuskursid			
17.	Asjakohasel juhul kulude territoriaalne jaotus NUTS 2. tasandi piirkondade vahel			
18.	Reservist rahalise toetuse saamiseks esitatud kulude jaotus, sh kooskõlas artikli 4 lõikega 4 kulutatud vahendite summa (palun esitage loetelu iga meetme raames rahastatud üksikmeetmetest ja iga üksikmeetmega seotud kuludest) Iga kuluartikkel tuleks kirjendada ainult üks kord	Eurodes	Omavääringus (kui on asjakohane)	Väljundnäitajad (palun esitage arv)
18.1.	Meetmed, millega toetatakse Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest ebasoodsalt mõjutatud era- ja avaliku sektori ettevõtjaid, eelkõige VKEsid, füüsilisest isikust ettevõtjaid, kohalikke kogukondi ja organisatsioone			Ettevõtjad (rahaliselt toetatud) Toetatud ettevõtjad (nõustamine) Kasu saav elanikkond
18.2.	Meetmed Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest kõige ebasoodsamalt mõjutatud majandussektorite toetamiseks			Ettevõtjad (rahaliselt toetatud) Toetatud ettevõtjad (nõustamine)
18.3.	Meetmed, millega toetatakse ettevõtjaid, piirkondlikke ja kohalikke kogukondi ja organisatsioone, sealhulgas väikesemahulise rannapüügiga tegelejaid, kes sõltuvad püügitegevusest Ühendkuningriigi vetes, eristaatusega territooriumide vetes ja rannikuäärsete riikidega sõlmitud kalanduskokkulepetega hõlmatud vetes, kus liidu kalalaevastike kalapüügivõimalused on Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tõttu vähenenud			Ettevõtjad (rahaliselt toetatud) Toetatud ettevõtjad (nõustamine) Kasu saav elanikkond
18.4.	Meetmed, millega toetatakse töökohtade loomist ja kaitsmist, sealhulgas rohelisi töökohti, lühendatud tööaja kavasid, ümberõpet ja koolitust Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest kõige ebasoodsamalt mõjutatud sektorites			Osalejad
18.5.	Meetmed, millega tagatakse piiri- ja turvakontrolli toimimine, sealhulgas lisapersonal ja selle koolitamine ning taristu			Lisapersonal (täistööajale taandatud töötajate arv) Kohandatud füüsiline taristu (m^2)
18.6.	Meetmed, millega tagatakse tolli toimimine ja kaudsete maksude kogumine, sealhulgas lisapersonal ja selle koolitamine ning taristu			Lisapersonal (täistööajale taandatud töötajate arv) Kohandatud füüsiline taristu (m^2)
18.7.	Meetmed, millega tagatakse sanitaar- ja fütosanitaar- ning kalanduskontroll, sealhulgas lisapersonal ja selle koolitamine ning taristu			Lisapersonal (täistööajale taandatud töötajate arv) Kohandatud füüsiline taristu (m^2)

18.8.	Meetmed, mis hõlbustavad toodete sertifitseerimise ja lubade andmise korra toimimist, aitavad täita asutamisnõudeid, hõlbustavad märgistamist ja tähistamist, näiteks ohutus-, tervise- ja keskkonnastandardite puhul, ning on abiks vastastikuse tunnustamise vallas			Ettevõtjad (rahaliselt toetatud) Toetatud ettevõtjad (nõustamine)
18.9.	Teabevahetuse, teavitus- ja teadlikkuse suurendamise meetmed, millega teavitatakse kodanikke ja ettevõtjaid muutustest nende õigustes ja kohustustes, mida Ühendkuningriigi liidust väljaastumine kaasa toob			Toetatavad ettevõtjad (nõustamine) Hõlmatud elanikkond
18.10.	Meetmed, mille eesmärk on taasintegreerida Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tagajärjel Ühendkuningriigist lahkunud liidu kodanikke ja liidu territooriumil elamise õigust omavaid isikuid			Isikud
18.11.	Muu (palun täpsustage)			
19.	Igasugune täiendav liidu toetus, mis on saadud või mida taotletakse seoses kuludega, mida käesolev taotlus ei hõlma Lühikirjeldus/summa (nt ühtekuuluvuspoliitika vahendite/REACT-EU/ Õiglase Ülemineku Fondi/taaste- ja vastupidavusrahastu/muu kasutamine – palun täpsustage)			
20.	Edasise makse korral märkige palun juriidiline isik ning pangakonto täielik number ja omanik	☐ Varem ELi maksete vastuvõtmiseks kasutatud konto ☐ Uus konto		

([1]) Kui see on vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile a kohaldatav, esitatakse teave kõigi reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutavate asutuste kohta.

Reservist rahalise toetuse saamise taotlusele lisatav vahendite haldaja kinnituse vorm

Mina/meie, allakirjutanu(d) [perekonnanimi/perekonnanimed, eesnimi/eesnimed, ametinimetus(ed) või ametikoht/ametikohad], reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse juhataja, lähtudes reservi rakendamisest vaatlusperioodil, lähtudes minu/meie hinnangust ja kogu teabest, mis on mulle/meile kättesaadav kuupäeval, mil taotlus esitati komisjonile, sealhulgas tehtud kontrollide tulemustest ja komisjonile esitatud taotluses sisalduvate vaatlusperioodi kulude kohta tehtud auditite tulemustest ning võttes arvesse minu/meie kohustusi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2021/1755, ([1]) kinnitan/kinnitame käesolevaga järgmist:

a) taotluses sisalduv teave on nõuetekohaselt esitatud, terviklik ja täpne ning kooskõlas finantsmääruse artikliga 63;

b) taotlusesse kantud kulud vastavad kohaldatavale õigusele ning neid on kasutatud ettenähtud otstarbel;

c) kehtivad kontrollisüsteemid tagavad alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse.

Kinnitan/kinnitame, et lõplikes auditiaruannetes või kontrolliaruannetes vaatlusperioodi kohta tuvastatud õigusnormide rikkumistega on taotluses nõuetekohaselt tegeldud. Lisaks kinnitan/kinnitame reservi rakendamisega seotud andmete usaldusväärsust. Kinnitan/kinnitame ka, et kasutusele on võetud tõhusad ja proportsionaalsed pettusevastased meetmed ja need meetmed võtavad arvesse sellega seoses avastatud riske.

Lõpuks kinnitan/kinnitame, et ei ole teadlik/teadlikud reservi rakendamisega seotud ühestki avaldamata asjaolust, mis võiks kahjustada reservi mainet.

Reservist rahalise toetuse saamise taotlusele lisatava auditiarvamuse vorm

Euroopa Komisjoni regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadile

1. SISSEJUHATUS

Mina, allakirjutanu, esindades [sõltumatu auditeerimisasutuse nimi], olen auditeerinud:

i) taotluses esitatud raamatupidamise aastaaruandega seotud elemente vaatlusperioodi kohta,

ii) nende kulude seaduslikkust ja korrektsust, mille hüvitamist on komisjonilt taotletud, ning

iii) reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimist ning kontrollinud vahendite haldaja kinnitust,

et esitada auditiarvamus.

2. RESERVIST ANTAVA RAHALISE TOETUSE HALDAMISE EEST VASTUTAVA ASUTUSE ([2]) KOHUSTUSED

[asutuse nimi] on määratud asutuseks, kes peab tagama artiklis 14 sätestatud ülesannete ja töökohustusega seoses reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi nõuetekohase toimimise.

Lisaks peab [asutuse nimi] tagama ja kinnitama taotluse täielikkuse, täpsuse ja õigsuse.

Reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutav asutus peab lisaks kinnitama, et taotlusse kantud kulud on seaduslikud ja korrektsed ning vastavad kohaldatavale õigusele.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1755, millega luuakse Brexitiga kohanemise reserv (ELT L 357, 8.10.2021, lk 1).

([2]) Kui see on vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile a kohaldatav, esitatakse teave kõigi reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutavate asutuste kohta.

3. SÕLTUMATU AUDITEERIMISASUTUSE KOHUSTUSED

Vastavalt finantsmääruse artiklile 63 pean ma esitama sõltumatu arvamuse taotluses esitatud raamatupidamise aastaaruandega seotud elementide täielikkuse, täpsuse ja õigsuse kohta, nende kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta, mille hüvitamist on komisjonilt taotletud, ning kehtiva reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi nõuetekohase toimimise kohta.

Samuti pean ma esitama arvamuse selle kohta, kas audit seab kahtluse alla vahendite haldaja kinnituses esitatud väited.

Reserviga seotud auditid tehti kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega. Kõnealuste standardite kohaselt peab sõltumatu auditeerimisasutus täitma eetikanõudeid ning kavandama ja tegema auditeid, et saada põhjendatud kindlustunne auditiarvamuse esitamiseks.

Audit hõlmab menetlusi, mille kohaldamisega saadakse piisavaid ja asjakohaseid tõendeid allpool esitatud arvamuse tõenduseks. Kohaldatud menetlused sõltuvad audiitori professionaalsest hinnangust, mis hõlmab ka kelmuse ja pettuse või eksimuse tõttu nõuete olulise täitmata jätmise ohu hindamist. Kohaldatud auditimenetlused on minu arvates asjaoludele vastavad ning on kooskõlas finantsmääruse nõuetega.

Leian, et auditi käigus kogutud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane auditiarvamuse esitamiseks, [[kui auditi ulatuse suhtes kehtivad mingid piirangud:] välja arvatud tõendusmaterjal, mis on nimetatud punktis 4 „Auditi ulatuse piirangud“].

Reserviga seotud peamiste auditileidude kokkuvõte esitatakse finantsmääruse artikli 63 lõike 5 punkti b kohases aruandes.

4. AUDITI ULATUSE PIIRANGUD

Kas

Auditi ulatusele ei olnud piiranguid.

Või

Auditi ulatust piirasid järgmised asjaolud:

a) …;

b) …;

c) …..

[Märkida kõik auditi ulatuse piirangud, näiteks igasugune tõendavate dokumentide puudumine, kohtumenetluses olevad juhtumid ning prognoosid märkustega arvamust käsitlevas punktis, asjaomaste kulude summa ja reservist antud toetus ning auditi ulatuse piirangu mõju auditiarvamusele. Kui see on kohane, esitatakse sellekohased lisaselgitused aruandes.]

5. ARVAMUS

Kas (märkusteta arvamus)

Minu arvates ja tehtud auditile tuginedes:

i) annavad taotluses esitatud raamatupidamise aastaaruandega seotud elemendid õige ja õiglase ülevaate;

ii) on taotluses sisalduvad kulud seaduslikud ja korrektsed ning

iii) toimib reservi juhtimis- ja kontrollisüsteem nõuetekohaselt.

Audit ei sea kahtluse alla vahendite haldaja kinnituses esitatud väiteid.

Või (märkustega arvamus)

Minu arvates ja tehtud auditile tuginedes:

1) taotluses esitatud raamatupidamise aastaaruandega seotud elemendid

   — taotluses esitatud raamatupidamise aastaaruandega seotud elemendid annavad õige ja õiglase ülevaate, [taotlust käsitlevate märkuste korral lisatakse järgmine tekst:] välja arvatud järgmised sisulised aspektid: .....

2) taotluses sisalduvate kulude seaduslikkus ja korrektsus

   — taotluses sisalduvad kulud on seaduslikud ja korrektsed, [taotlust käsitlevate märkuste korral lisatakse järgmine tekst:] välja arvatud järgmised aspektid: .....

   Märkuste mõju on väike [või märkimisväärne] ja vastab summale ..... (kulude kogusumma eurodes).

3) auditiarvamuse koostamise ajal kehtinud reservi juhtimis- ja kontrollisüsteem

   — kehtiv reservi juhtimis- ja kontrollisüsteem toimib nõuetekohaselt, [reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi käsitlevate märkuste korral lisatakse järgmine tekst:] välja arvatud järgmised aspektid: .....

   Märkuste mõju on väike [või märkimisväärne] ja vastab summale ... (kulude kogusumma eurodes).

   Tehtud audit ei sea/seab [üleliigne maha tõmmata] kahtluse alla vahendite haldaja kinnituses esitatud väiteid/väited.

[Kui tehtud audit seab kahtluse alla vahendite haldaja kinnituses esitatud väited, peab sõltumatu auditeerimisasutus esitama siin seda järeldust põhjendavad asjaolud.]

Või (eitav arvamus)

Minu arvates ja tehtud auditile tuginedes:

i) taotluses esitatud raamatupidamise aastaaruandega seotud elemendid annavad/ei anna [üleliigne maha tõmmata] õige ja õiglase ülevaate/õiget ja õiglast ülevaadet, ja/või

ii) taotluses sisalduvad kulud, mille hüvitamist on komisjonilt taotletud, on/ei ole [üleliigne maha tõmmata] seaduslikud ja korrektsed, ja/või

iii) kehtiv reservi juhtimis- ja kontrollisüsteem toimib/ei toimi [üleliigne maha tõmmata] nõuetekohaselt.

Käesolev eitav arvamus põhineb järgmistel asjaoludel:

— taotlusega seotud olulised küsimused: [palun täpsustage]

  ja/või [üleliigne maha tõmmata]

— taotluses sisalduvate selliste kulude seaduslikkuse ja korrektsusega seotud olulised küsimused, mille hüvitamist on komisjonilt taotletud: [palun täpsustage]

  ja/või [üleliigne maha tõmmata]

— reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimisega seotud olulised küsimused: [palun täpsustage].

Tehtud audit seab kahtluse alla vahendite haldaja kinnituses esitatud väited järgmiste asjaolude puhul:

[Sõltumatu auditeerimisasutus võib rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardite kohaselt lisada ka teatavaid asjaolusid rõhutava lõigu, mis ei mõjuta tema arvamust. Erandjuhtudel võib arvamuse esitamisest loobuda.]

Kuupäev:

Allkiri:

III LISA

Reservi juhtimis- ja kontrollisüsteemi kirjelduse vorm

1. ÜLDTEAVE

1.1. Teabe esitaja

a) liikmesriik:

b) peamise kontaktpunkti (kirjelduse eest vastutava asutuse) nimi ja e-posti aadress:

1.2. Esitatud teabes kirjeldatakse olukorda seisuga: (pp/kk/aaaa)

1.3. Süsteemi struktuur (üldteave ja vooskeem, mis näitab reservi juhtimis- ja kontrollsüsteemi kuuluvate asutuste vahelisi organisatsioonilisi sidemeid)

a) reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutav asutus ([1]) (nimi, aadress ja kontaktisik asutuses):

b) kui see on kohaldatav, asutus või asutused, kellele on delegeeritud ülesandeid (nimi, aadress, kontaktisik asutuses):

c) sõltumatu auditeerimisasutus (nimi, aadress ja kontaktisikud asutuses):

d) märkige, kuidas järgitakse punktides a ja c osutatud asutuste ülesannete lahususe põhimõtet:

2. RESERVIST ANTAVA RAHALISE TOETUSE HALDAMISE EEST VASTUTAV ASUTUS

2.1. Reservist antava rahalise toetuse eest vastutav asutus ja selle põhiülesanded

a) reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse staatus (riiklik või piirkondlik asutus) ja asutus, mille osa ta on:

b) raamistik, millega tagatakse, et vajaduse korral toimub asjakohane riskijuhtimine, eelkõige juhul, kui juhtimis- ja kontrollisüsteemi muudetakse märkimisväärselt:

2.2. Reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse ülesannete ja töökohustustega seotud töökorralduse ja menetluste kirjeldus

a) reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse ülesannete ja töökohustuste kirjeldus:

b) töökorralduse ja menetluste kirjeldus, eelkõige kontrollide (halduskontrollid ja kohapealsed kontrollid) tegemise ning kõigi kuludega seotud dokumentide piisava kontrolljälje tagamise puhul:

c) reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutava asutuse erinevate ülesannetega seoses kavandatud vahendid (sealhulgas kohasel juhul teave iga kavandatud tegevuse edasiandmise ja selle ulatuse kohta):

3. SÕLTUMATU AUDITEERIMISASUTUS

Sõltumatu auditeerimisasutuse staatus ning tema ülesannetega seotud töökorralduse ja menetluste kirjeldus

a) sõltumatu auditeerimisasutuse staatus (riiklik või piirkondlik asutus) ja asutus, mille osa ta on, kui see on asjakohane:

b) sõltumatu auditeerimisasutuse ülesannete ja töökohustuste kirjeldus:

([1]) Kui see on vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile a kohaldatav, esitatakse teave kõigi reservist antava rahalise toetuse haldamise eest vastutavate asutuste kohta.

c) töökorralduse kirjeldus (töövood, protsessid, sisejaotus), milliseid menetlusi millal kohaldatakse, kuidas selle üle järelevalvet tehakse, kavandatud vahendite jaotus seoses erinevate auditiülesannetega:

4. ELEKTROONILINE SÜSTEEM

Elektroonilis(t)e süsteemi(de) kirjeldus, sealhulgas vooskeem (kesk- või ühisvõrgusüsteem või süsteemidevaheliste linkidega detsentraliseeritud süsteem) järgmiseks otstarbeks:

a) andmete elektrooniline salvestamine ja säilitamine iga reservist rahastatava meetme kohta:

— toetusesaaja nimi ja reservist antava rahalise toetuse summa;

— töövõtja ([2]) ja alltöövõtja ([3]) nimi, kui vahendite saaja on avaliku sektori hankija vastavalt riigihankeid käsitlevatele liidu või liikmesriigi sätetele, ning lepingu maksumus;

— käesoleva punkti esimeses ja teises taandes osutatud toetusesaaja või töövõtja tegelikult kasu saava omaniku (nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849 ([4]) artikli 3 punktis 6) eesnimi, perekonnanimi ja sünnikuupäev; ([5])

— asjakohasel juhul andmed üksikute osalejate kohta;

b) selle tagamine, et iga reservist rahastatud meetme raamatupidamisarvestus salvestatakse ja säilitatakse ning et need kirjed toetavad toetuse saamise taotluse koostamiseks vajalikke andmeid;

c) tekkinud ja kantud kulude raamatupidamisarvestuse pidamine;

d) märge selle kohta, kas elektroonilised süsteemid toimivad tõhusalt ja kas nendega saab usaldusväärselt salvestada andmeid punktis 1.2 sätestatud kuupäeval;

e) elektroonilise süsteemi turvalisuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks vajalike menetluste kirjeldamine.

([2]) Teave on nõutud üksnes liidu piirmäärasid ületavate riigihankemenetluste puhul.

([3]) Teave on nõutud üksnes alltöövõtu esimese tasandi puhul, üksnes siis, kui teave asjaomase töövõtja kohta on registreeritud, ja üksnes nende alltöövõtulepingute puhul, mille koguväärtus ületab 50 000 EUR.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

([5]) Liikmesriigid võivad seda nõuet täita, kasutades direktiivi (EL) 2015/849 artiklis 30 osutatud registrites säilitatavaid andmeid.